

Vývojová spirála

Nedávno se v tisku objevila zpráva, že v indické Bombaji ukončila výrobu poslední továrna vyrábějící klasické psací stroje. Tím podle autora skončila jedna etapa v lidských dějinách spjatá s převratnými změnami ve všech sférách života na naší planetě, k nimž ve 20. století došlo. Techniky přitom napadne, že se možná přibližuje doba ukončení výroby obyčejných žárovek a snad i některých dalších předmětů, strojů a zařízení, jejichž potřeba zanikla nebo je velmi omezená. Lze jednoznačně tvrdit, že všechny lidské „vymyšleniny“ a „vychytávky“ jsou objeveny, narodí se, rozšíří a nakonec zaniknou a zůstanou jenom v muzeích? Žnalost vlastní historie v podstatě dokazuje, že většinou se výrobky neustále zdokonalují, tj. ty novější s lepšími a zajímavějšími vlastnostmi nahrazují předchozí tak, že si již nikdo neuvedomuje jejich původ a podstatu. Často staré klasické věci přežívají vedle nových a někdy nastane i jejich znovuzrození.

V oboru vytápění historikové zaznamenali objev komínu v Římské říši, potom jeho zapomenutí a znovuoobjevení někdy ve středověku a v současné době se používá stále. Mnozí si i v moderních domech a bytech staví krby, v nichž se často vedle nových paliv topí znovu dřívím.

V dopravě se po vozech tažených zvířaty objevil parní stroj, pak elektromobily, automobily se spalovacími motory a v dnešní době jsou to opět elektromobily. Obyvatelé v méně rozvinutých oblastech planety používají tažná zvířata dodnes. K nim se řadí i například milovníci závodů psích nebo koňských spřežení.

Ve světelné technice se vývoj ubíral od spalovacích světelných zdrojů – oheň, olejové lampy, svíčky, plynové lampy a lampy na tekuté uhlovodíky, přes tepelné elektrické zdroje – žárovky, výbojové zdroje, až k polovodičovým zdrojům – světelným diodám (LED) a organickým polovodičovým zdrojům (OLED). I nadále je však ve světě rozšířeno používání svíček, plynových a petrolejových lamp. Kdyby se podařilo vyrobit tzv. anti Stokesovy luminofovy, které by na povrchu baňky žárovky propouštěly viditelné světlo a zároveň účinně transformovaly intenzivní tepelné záření vlákna na viditelné světlo, bylo by možné uvažovat o renesanci tohoto světelného zdroje asi pod názvem „žárovková zářivka“. To by byla skutečná revoluce, neboť tento zdroj by byl zároveň účinný i jednoduchý při použití, tj. nepotřeboval by žádné předřadné přístroje ani elektronické – na rozdíl od všech současných moderních světelných zdrojů. Tím by se vývoj posunul na vyšší závit vývojové spirály.

Ing. Jiří Novotný, šéfredaktor

contents

Professional organizations activities	
The Seminar Slovakolux 2011 – 2 nd information	3
Lighting installations	
Lighting of new training hall in US Steel Arena Košice	4
Tesco Jaroměř – the first European hypermarket with zero carbon trace	8
Newsreel	
Prague Quadrennial will hold up a light to see Light and listen to a Sound ...	6
Distinguished educationalist lighting engineer doc. Ing. Josef Linda, CSc. left us	23
Olomouc is preparing Light and videomapping festival	47
Remembrance of MUDr. Milena Jirásková, CSc.	64
Market, business, enterprise	
Effective exploit of LED luminaires in practise	7
The firm's Apollo LED ceiling luminaires LightDec	41
Luminaires and luminous apparatuses	
Style lighting of restaurants	10
How was delivered LED luminaire	12
Prized luminaries by journal Světlo at Light in architecture exhibition	17
Firm iGuzzini luminaries Crown	22
Fairs and exhibitions	
Exhibition Light in architecture 2011	14
Lighting in Milan – EuroLuce 2011	19
Lighting technology at fair Amper 2011 ...	30
International fair of lighting and acoustic technology	
Prolight + Sound 2011	34
Looking back at Electron fair	38
Accessories of lighting installations	
Movement detector Busch-Wächter® Basic LINE	24
Why use earth pin at home sockets?	26
Lighting sources	
OLED panels future light	42
Opinion and experience	
Are there full-value replacement of bulbs?	44
Optical radiation effects and use	
Lighting propositions for interior flowers	48
The influence of intensity and spectral distribution of artificial light on plants cultivation	52
Standards, regulations and recommendations	
Waitress, waiter, bartender, cook according to NV 361/2007 (modification 68/2010 Sb.)	55
Refreshing our memory	
How were the lampshades from Šumava exported all over the world	61

inhalt

Tätigkeiten der Fachorganisationen	
Seminar Slovakolux 2011 – 2. Anzeige	3
Lichttechnische Einrichtungen	
Beleuchtung der neuen Traininghalle US Steel-Arena Košice	4
TESCO Jaroměř – der erste Hypermarket mit einer Kohlenstoffspur Null	8
Aktualitäten	
Das Prager Quadrenniale beleuchtet LICHT und hört SCHALL	6
Abgang des bekannten Pädagogen und Lichttechnikers doc. Ing. Josef Linda, CSc.	23
Olomouc plant einen Lichtfestival mit Videomapping	47
Die Stadt als Lebensraum	47
Erinnerung an Frau MUDr. Milena Jirásková, CSc.	64
Markt, Handel, Unternehmungen	
Effektive Verwendung von LED-Leuchten in der Praxis	7
Deckenleuchten LightDec der Firma Apollo LED	41
Leuchten und lichttechnische Geräte	
Stilmässige Gaststättenbeleuchtungen ...	10
Wie entstehen LED Leuchten	12
Lampen, denen die Zeitschrift Světlo auf der Ausstellung Licht in der Architektur Preise verliehen hat ...	17
Crown-Leuchten der Firma iGuzzini ...	22
Messen und Ausstellungen	
Die Ausstellung Licht in der Architektur 2011	14
Licht in Mailand – EuroLuce 2011	19
Lichttechnik an der Messe Amper 2011 ...	30
Internationale Messe für Licht- und Ton-Technik Prolight + Sound 2011	34
Nachschau zur Messe Electron	38
Zubehör zu Beleuchtungssystemen	
Bewegungsmelder Busch-Wächter® BasicLINE	24
Sinn des Schutzstiftes an Raum-Steckdosen	26
Lichtquellen	
OLED-Panäle – das Licht der Zukunft ...	42
Ansichten und Erfahrungen	
Gibt es einen vollwertigen Ersatz für Glühlampen ?	44
Wirkung und Verwendung optischer Strahlungen	
Entwurf der Beleuchtung von Pflanzen für Innenräume	48
Einfluss der Intensität und der spektralen Zusammensetzung von Kunstlicht auf Pflanzenkulturen	52
Normen, Vorschriften und Empfehlungen	
Serviermädchen, Kellner, Barmann, Koch im Licht der Regierungsverordnung Nummer NV 361/2007 (Änderung der Nr. 68/2010 Sb.)	55
Zur Gedächtniserfrischung	
Es war einmal: Export böhmischer Leuchtschirme in alle Welt	61